

Musik på Ollerup Friskole

Indholdsfortegnelse

1. Fagbeskrivelse for musik på Ollerup Friskole	1
Musikfaget i indskolingen	2
Musikfaget på mellemtrinnet	4
Musikfaget i udskolingen	6
2. Sådan forstår vi værdigrundlaget i praksis – musikfaget.....	7
3. Hvor møder eleverne musik i indskolingen, på mellemtrinnet og i udskolingen	9

1. Fagbeskrivelse for musik på Ollerup Friskole

Musikundervisningen på Ollerup Friskole står mål med Børne- og Undervisningsministeriets fælles mål samt ministeriets vejledende læseplaner for musikfaget. Eleverne på Ollerup Friskole modtager derfor en musikundervisning, der lever op til samme krav som musikundervisningen i folkeskolen.

Ud over at leve op til trinmålene i forenklede fælles mål, arbejder vi med musikfaget i overensstemmelse med skolens værdigrundlag.

Musik på Ollerup Friskole er også vores morgensang. Morgensangen er med til at skabe en fælles erindring og samhørighed, der styrker elevernes dannelse og identitet. Der opbygges en fortrolighed med sangene og tålmodighed med at lære og lytte i fællesskab. Vi har friskolesangbogen som vores kernerepertoire, som krydres med andre aktuelle sange, sange til bestemte anledninger, salmer samt sange, der gennem tiden har fundet vej til lige netop vores skole og fået en plads i fortællingen.

På Ollerup Friskole vil vi forme musikundervisningen i en retning, der harmonerer med skolens værdigrundlag og faglige profil. Eleverne præsenteres for mange forskellige indgangsvinkler til musik - skabende, historisk, teoretisk, udøvende. Alt dette understøtter i særlig grad det historisk-poetiske og den sanselige undervisningstilgang, som er væsentlig i vores værdigrundlag og skoletradition.

Formålet med musikundervisningen er at give eleverne mulighed for at deltage aktivt i fællessang, forholde sig nysgerrigt og kvalificeret til musik i bredeste forstand, indgå i sammenspil samt i skabende kreative forløb.

Vi prioriterer at eleverne oplever et større musikalsk fællesskab, hvor vi deltager i kordage, blæserstævne og lign.

Vi inviterer også gerne andre unge/skoler til at give koncert for vores elever, samt at eleverne oplever professionelle musikere optræde.

Undervisningen er bygget op omkring lærerens årsplan, med hensyntagen til elevernes forudsætninger og faglige niveau. Der bruges et mangfoldigt undervisningsmateriale, både lærebøger, sangbøger, online materiale, film, egne materialer m.m.

Musikfaget i indskolingen

Formålet med undervisningen i musik i indskolingen er, at eleverne træner deres evne til at opleve og fordybe sig i sang, musik og bevægelse, samt udtrykke sig musikalsk i fællesskab med andre.

Gennem aktiv og praktisk beskæftigelse med sang og musik får eleverne muligheder, der kan glæde og skabe nysgerrighed for musik og musikudøvelse i bred forstand.

Undervisningen skal øge elevernes forståelse af sig selv og deres rolle, som en del af et fællesskab samt medvirke til udvikling af deres koncentration, disciplin, motorik og samarbejdsevner.

Undervisningen sigter mod at give den enkelte elev alderssvarende redskaber til at deltage aktivt og bidrage konstruktivt i fællessang/morgensang, enkle sammenspilssituationer, sanglege/danse og udtrykke sig om musiks karakter.

Det Grundtvig/Koldske menneske- og skolesyn finder et af sine stærkeste udtryk i de frie skolers fællessangstradition og dens sangskat. Derfor er fællessang en fast del af en musiktime i indskolingen. Eleverne præsenteres for et bredt udsnit af danske sange, dog med hovedvægt på børnesange. Til sangen knyttes ofte en god fortælling og arbejdes også gerne med fagter, der tilsammen øger elevens mulighed for at lære sangteksten. Der sættes også opmærksomhed på relevante træk ved melodians karakter, opbygning, stemning, sammenhæng mellem melodi og tekst og lign.

Sang er det bærende element i musikundervisningen i indskolingen. Det er vores fundament, hvor på vi opbygger elevernes musikforståelse og musikke redskaber i bredeste forstand.

Undervisningens indhold og progression i indskolingen

Musikudøvelse

- Forberedelse af sange som bruges til skolens morgensang. Synge et bredt udvalg af danske børnesange, både ældre og nye, årstids- og højtidsange/salmer, rim og remser.
- Sang med fagter
- Sang- og bevægelseslege
- Følge og holde en puls
- Synge efter anvisninger på tempo, toneleje og udtryk
- Anvende forskellige mindre musikinstrumenter som ledsagelse til leg og sang
- Deltage i små sammenspilsituationer med enkle rytmiske og melodiske figurer

Musikalsk skaben

- Skabe små rim, remser, sange
- Udføre enkelte improvisationer på slagtøj og stavinstrumenter
- Skabe lydillustrationer over fortællinger, tekster eller billedforløb

Musikforståelse og teori

- Lytte opmærksomt til korte musikstykker
- Udtrykke oplevelser af musik i ord, billeder, leg, drama og bevægelse
- Præsenteres for forskellige musikgenrer
- Arbejde med dur og mol, puls, rytme og tonehøjde
- Præsenteres for et antal klassiske instrumenter, der ikke er tilgængelige i musiklokalet til daglig, så eleverne møder et bredt udsnit af instrumenter
- Enkelt nodekendskab og notation af rytmer gennem leg og spil.

Musikfaget på mellemtrinnet

På mellemtrinnet bygger vi videre på elevernes musikalske erfaringer fra indskolingen. Undervisningen giver eleverne mulighed for i stigende grad at udøve musik i fællesskab, forstå musikalske sammenhænge og udtrykke sig kreativt gennem både sang, spil og bevægelse.

Formålet er at styrke elevernes mod, musikalitet og fælles skaberglæde, samtidig med at de udvikler konkrete musikfaglige kompetencer, som forbereder dem på det mere selvstændige arbejde i udskolingen.

Som en helt særlig del af musikundervisningen på mellemtrinnet, har 4.kl. 1 lektion om ugen med blæserklasse. Skolen har trompeter, basuner og barytonhorn i et classesæt, og hver elev låner et instrument og spiller på det hele skoleåret. Undervisningen varetages af en lærer fra musikskolen i samarbejde med skolens egen musikleærer. Undervisningen fokuser på at eleverne får lært at indgå i det særlige fællesskab, der er i et orkester. At eleverne får fornemmelse for og respekt for, hvad det kræver at lære at spille et instrument og øve sig. At de får gode og sjove oplevelser i en anderledes kontekst, hvor alle er i samme båd og lidt på udebane. Blæserklassen optræder til julefesten, og deltager så vidt muligt i et blæserstævne med andre skoler, samt evt. har projekt med f.eks. gymnasiet bigband.

Undervisningens indhold og progression på mellemtrinnet

Musikudøvelse

På mellemtrinnet vil eleverne i højere grad arbejde med sammenspil, hvor flere instrumenter og roller indgår samtidig. Der arbejdes blandt andet med:

- Introduktion til typiske rytmiske sammenspilsinstrumenter: trommer, bas, ukulele/guitar, klaver/keyboard, percussion og sang
- Rotation, så alle elever prøver forskellige instrumenter og roller i et band
- At øve og fremføre små fælles numre i flere genrer
- Fællessang i klassen og til morgensang, med fokus på klang, puls og energi

- Indstudering af sange med flerstemmighed eller ostinater, når det er relevant
- At kunne følge en dirigent eller tydelige musikalske tegn i undervisningen
- Arbejde med sammenspil i forskellige sværhedsgrader, så alle kan deltage

Gennem dette udvikler eleverne både rytmeforståelse, gehør, samarbejde og ansvar i et musikalsk fællesskab.

Musikalsk skaben

Eleverne opfordres til at være kreative og eksperimenterende. Arbejdet kan bl.a. omfatte:

- At skabe små melodier, rytmer, beats eller lydlandskaber
- Brug af enkle digitale værktøjer til at optage eller producere musik
- At komponere eller arrangere mindre forløb i grupper
- Improvisation på instrumenter, både rytmisk og melodisk
- At skabe musik eller lydillustrationer til billeder, fortællinger eller temaer

Musikforståelse og musikkundskab

Eleverne opnår gradvist større forståelse for musik som kultur, håndværk og udtryksform. De vil blandt andet arbejde med:

- Genrekendskab – bl.a. pop, rock, klassisk, folkemusik, jazz og musik fra andre kulturer
- Kort musikhistorie – centrale perioder, kunstnere eller værker
- Musikalske byggesten: puls, rytme, form, dynamik, tempo, tonehøjde, skalaer, akkorder
- Formanalyse af enkle musikstykker – fx vers/omkvæd, intro/outro
- At lytte opmærksomt og beskrive musik med passende fagbegreber
- Kendskab til forskellige instrumenter og deres roller i et band eller orkester

Musikfaget i udskolingen

Fra 7.-9. klasse tilbydes musik som valgfag. Her får eleverne mulighed for at udvikle deres musikalske færdigheder gennem sammenspil, kreativt muskarbejde og optrædener ved blandt andet Åben Scene og andre af skolens arrangementer.

Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes interesser og kobles samtidig til de faglige kompetenceområder for musikvalgfaget. Der arbejdes blandt andet med musikudøvelse, musikforståelse og musikalsk skaben.

Eleverne har desuden mulighed for at arbejde med emner som musikproduktion, sangskrivning og andre kreative musikalske processer. Der lægges vægt på medbestemmelse, og eleverne inddrages løbende i planlægningen af undervisningens indhold og temaer.

Udskolingseleverne får efter aftale med musiklærere adgang til skolens musiklokaler og faciliteter i frikvartererne, hvor de i mindre grupper kan eksperimentere med sammenspil, danne egne bands og udvikle deres musikalske idéer. Musikholdet bidrager desuden af og til til skolens daglige morgensang, hvor eleverne får erfaring med at spille for og sammen med et større fællesskab.

2. Sådan forstår vi værdigrundlaget i praksis – musikfaget

Fra Værdigrundlaget	Sådan forstår vi det i praksis
<i>Vi vil gerne pirre elevernes nysgerrighed og forundring og derigennem gøre dem interesserede i at lære.</i>	Arbejde undersøgende/eksperimenterende. Og en gang imellem præsentere dem for noget, der ligger uden for deres forestillingsevne, samt inddrage deres egen erfaringsverden.
<i>I Grundtvigs tanker må mennesket forstå sig selv i den historiske sammenhæng, det indgår i. Det kaldes historisk poetisk undervisning, når læring sættes ind i en fortællende og poetisk ramme. Det poetiske element er en vigtig del af undervisningen på skolen.</i>	For at forstå musik og dens betydning, arbejdes med musikhistorie, musikoplevelse, genrekendskab og tekstforståelse. Man inddrager den historiske sammenhæng, historierne bag musikken og sangene, musikalsk udvikling og forholder det til nutiden og elevernes egne erfaringer.
<i>Undervisningen på Ollerup Friskole skal tale til elevernes fornuft, følelse og fantasi.</i>	Musik rummer det hele - fornuft, følelse og fantasi. Undervisningen i musik skal have varierede indtryk. Sanserne skal i spil. Eleverne kan blive bevæget (følelsesmæssigt/fysisk), og vi kan udfordre deres forestillingsevne ved at præsentere dem for mange forskellige musikalske udtryk.
<i>Vi har fokus på faglighed, kreativitet og læring i fællesskab. Faglighed giver mening, når den bliver sat i spil i de kreative processer. Kreativitet giver mening, når den udfoldes på et faglig grundlag.</i>	Kreativitet udfoldes bedst når den rammesættes. Elever skal præsenteres for og tilegne sig musikalske værktøjer, som kan give dem større mulighed for at udfolde deres kreativitet. I musik skal der tydelige rammer og spilleregler til, når mange skal spille og synge sammen. Kreativiteten udfolder sig ofte bedst på et grundlag af både færdigheder, nysgerrighed, lydhørhed og disciplin.

• <i>Fagene får liv, når elever og lærere fordyber sig sammen. Her opstår engagementet, nysgerrigheden og lysten til at lære.</i>	Vi forstår fordybelse som processen, hvor vi giver tiden til den langsomme læring. I musik er fordybelse også gentagelse og genkendelse - vi vender tilbage og udbygger på kendt materiale. Vi giver os tid til at blive gode til en sang eller et sammenspilsnummer. Vi fordyber os først og fremmest i fællesskab i musik. Der skal være tid til rådighed, så eleverne kan studere, undersøge, eksperimentere og afprøve nye veje for at opnå erkendelse. Vi giver tid til at den enkelte elev kan nå at finde sin vej til at opleve og mestre de forskellige opgaver i faget.
• <i>Vi vægter de skabende-, musiske- og kreative sider højt.</i>	Give eleverne en oplevelse af og en tro på, at det de selv kan skabe og producere har en værdi - også for andre. Derfor prioriterer vi at eleverne optræder for hinanden.
• <i>Elevernes demokratiske dannelse udvikles ved at inddrage dem i klasserne, i elevrådet og i skolens hverdag.</i>	Inddrage elever i hvordan, der arbejdes med opgaverne, og inddrage elevernes egne ideer i forskellige opgaver (sammenspil/sange/fagter/bevægelser m.m.) Give eleverne en forståelse for, at der kan være mange meninger om en sag og hensyn, der skal tages i beslutningsprocesser og være åbne for at afprøve andres ideer.
• <i>Vi ønsker at opdrage og inspirere vores børn til at drage ud i verden med en oprejst pande og et åbent sind.</i>	Vi vil åbne den musikalske verden for eleverne - både i forhold til at opleve at mestre noget og også konkret at fornemme, hvor mangfoldig musikkens verden er.
• <i>Det lille fællesskab i klassen skal vokse til senere at omfatte de større fællesskaber</i>	Vi kan hjælpe med at give eleverne en tro på sig selv og på det gode og positive i sig selv og andre. Styrke deres evne til at samarbejde og indgå i fællesskaber gennem sang og musik, og vise dem, at det kan være en vej ind i større fællesskaber.

3. Hvor møder eleverne musik i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling

	Børnehaveklasse	Indskoling	Mellemtrin	Udskoling
I den daglige undervisning	Eleverne møder sang og musik hver morgen til skolens fælles morgensang. Der er ikke en egentlig musiktime i bh.klassen. I den daglige undervisning lægges der vægt på legende indlæring som f.eks. leg med bogstaver og tal, bevægelse, rim og remser, synge og bruge sanglege.	Eleverne møder sang og musik hver morgen til skolens fælles morgensang. Der er obligatorisk undervisning i musik/sang i 1.kl.-3.kl. Derudover kan der være frivillige tilbud som minikor og bandhold. Musik og sang kan inddrages i alle typer fagtimer, hvor det er relevant.	Eleverne møder sang og musik hver morgen til skolens fælles morgensang. Der er obligatorisk undervisning i musik i 4.-6.kl. I 4.kl er en af musiktimerne "Blæserklasse", hvor alle elever får fælles blæserinstrument undervisning med hjælp af lærer fra musikskolen. Derudover er der frivillige tilbud som kor og bandhold. Musik og sang kan inddrages i alle typer fagtimer, hvor det er relevant.	Eleverne møder sang og musik hver morgen til skolens fælles morgensang. Musik udbydes som valgfag Derudover er der frivillige tilbud som kor og bandhold.

Emneuger og udeskole	I emneuger kan der inddrages musikalske elementer eller arbejdes mere indgående med musik og musikdramatiske opgaver. Vi tager gerne til teaterforestillinger og koncerter.	I emneuger kan der inddrages musikalske elementer eller arbejdes mere indgående med musik og musikdramatiske opgaver. Vi tager gerne til teaterforestillinger og koncerter. Deltager i kordage/stævner.	I emneuger kan der inddrages musikalske elementer eller arbejdes mere indgående med musik og musikdramatiske opgaver. Vi tager gerne til teaterforestillinger og koncerter. Deltager i kordage/stævner og blæserklasse-stævne.	I emneuger kan der inddrages musikalske elementer eller arbejdes mere indgående med musik og musikdramatiske opgaver. Vi tager gerne til teaterforestillinger og koncerter.
Skoletraditioner	Ved næsten alle fælles arrangementer på skolen synges der fællessang. Åben scene afholdes et antal gange i løbet af skoleåret. Her samles hele skolen i løbet af skoledagen, og lytter til sammenspil fra musikhold og bandhold m.m. Julefesten afholdes i december for alle elever og forældre. Her optræder forskellige musikhold. Vi synger fællessang om juletræet og i aulaen. Julegudstjenesten. Skolen deltager hvert år i julegudstjeneste, hvor eleverne	Ved næsten alle fælles arrangementer på skolen synges der fællessang. Åben scene afholdes et antal gange i løbet af skoleåret. Her samles hele skolen i løbet af skoledagen, og lytter til sammenspil fra musikhold og bandhold m.m. Julefesten afholdes i december for alle elever og forældre. Her optræder forskellige musikhold. Vi synger fællessang om juletræet og i aulaen. Julegudstjenesten. Skolen deltager hvert år i julegudstjeneste, hvor eleverne hører orgelspil og synger julesalmer, og der kan være	Ved næsten alle fælles arrangementer på skolen synges der fællessang. Åben scene afholdes et antal gange i løbet af skoleåret. Her samles hele skolen i løbet af skoledagen, og lytter til sammenspil fra musikhold og bandhold m.m. Julefesten afholdes i december for alle elever og forældre. Her optræder forskellige musikhold. Vi synger fællessang om juletræet og i aulaen. Julegudstjenesten. Skolen deltager hvert år i julegudstjeneste, hvor eleverne hører orgelspil og synger julesalmer, og der kan være	Ved næsten alle fælles arrangementer på skolen synges der fællessang. Åben scene afholdes et antal gange i løbet af skoleåret. Her samles hele skolen i løbet af skoledagen, og lytter til sammenspil fra musikhold og bandhold m.m. Julefesten afholdes i december for alle elever og forældre. Her optræder forskellige musikhold. Vi synger fællessang om juletræet og i aulaen. Julegudstjenesten. Skolen deltager hvert år i julegudstjeneste, hvor eleverne hører orgelspil og

	eleverne hører orgelspil og synger julesalmer, og der kan være optræden af skolens kor. Midsommerfesten - her optræder skolens forskellige bandhold og kor , som afslutning på sæsonen. Markedsfesten - her kan der også være optræden af musikhold og kor.	optræden af skolens kor. Midsommerfesten - her optræder skolens forskellige bandhold og kor , som afslutning på sæsonen. Markedsfesten - her kan der også være optræden af musikhold og kor.	optræden af skolens kor. Midsommerfesten - her optræder skolens forskellige bandhold og kor , som afslutning på sæsonen. Markedsfesten - her kan der også være optræden af musikhold og kor.	synger julesalmer, og der kan være optræden af skolens kor. Midsommerfesten - her optræder skolens forskellige bandhold og kor , som afslutning på sæsonen. Markedsfesten - her kan der også være optræden af musikhold og kor.
--	--	---	---	--

